

En starček je živel...

Ilustriral Fr. Godec.

8. Nedolžni otroci

Kaj zdaj? Pijanček mora od nebeških vrat, to stoji kakor pribito. Toda kdo ga naj odpravi od tam?

Vsi trije božji svetniki so menili, da naj gredo nedolžni otročiči in prepode od nebeških vrat pijanca Andrejca. Tem pač ne bo imel stric Andrejec ničesar očitati.

Poklicali so nedolžne otročiče.

Takoj so se odzvali — po svoje seveda. Niso še bili vidni, pa so že tak hrušč in trušč zagnali, da je samo za mišjo dlako manjkalo, pa bi bil stari Andrejec oglušil. Vreščali in kričali so na vse grlo kar naprej in ne bi odnehali z vpitjem, ko bi jim tudi tri vozle na jezik naredil. »E, e, Bog je dober oče, ali otroci so mu poredni,« si misli Andrejec, ne reče pa nič. Pa še tako misli, da so prav vsi otroci, pa naj bodo dobri ali slabi, doma v nebesih ali na zemlji — kričaji, neutrudni kričaji in vriščaji.

Zdaj se nedolžni otročiči prikažejo. Bog je eden, otročičev je pa za poln skedenj. Še več! Družina je tolika, da rojijo iz nebeške hiše kakor na žegnanjsko nedeljo doma ljudje iz cerkve. Podobni so si kakor pipci. Na čelu ni nobenemu zapisano, kdo je in kakov. No, otročiči so, nedolžni otročiči; živi pa so kot iskre, to je res, in to je tudi res, da so videti dobri kot bel kruh. »Če so le še umni, umni?« Nato še modruje: »Pravijo, da je deset umnih otrok — enajst sreč: ta roj otročaje v pa ni enajst sreč, ne sto enajst, ne tisoč enajst... ta roj je sreča, sama sreča...«

Živahni in veseli otroški živ-žav razgiblje starega Andrejca in ga spravi v dobro voljo. Če je prej stal pred nebeškimi vrati kakor okleščena lipa v hosti in potrt, kakor da bi ga bil Bog pozabil, pa stoji zdaj pokonci, kakor bi preklo požrl, in vesel, da se mu kar obraz jasni in oko razžareva, kakor da pravkar prinaša medene dobrote od topolovške lectarice ter jih razdeljuje med svoje ljube vnučke — koštrunčke...

Žive oči nedolžnih otročičev spazijo kaj kmalu starega Andrejca, ki se je bil pred njimi umaknil in stal zdaj tam v kotu, da jim ni bi na potu. Pogledajo si iz oči v oči: otročiči vidijo, da ima Andrejec iskren in raven pogled, ki ga čisla ves svet. Že v tem pogledu si je osvojil Andrejec topla srca nedolžnih otročičev. Še so ga pogledali v oči. Pravijo, da je oko — okno v srce. Skozi to okno jim zabrní zdaj zvonček starčkove mirne vesti, ki rajsko lepo doni. Nedolžni otročiči poslušajo, poslušajo — in starčka vzljubijo s táko silo, da zanj udarjajo poslej njih nedolžna srčeca.

Ali nekaj jih le moti. Kaj? Zvonček starčkove mirne vesti resda rajsko lepo doni, toda ta pesem le nekam žalostno zveni. Pa zakaj? Njih noski takoj izvohajo: zvonček starčkove mirne vesti nekam žalostno zveni, ker ga skrb, črna skrb mori. »Skrb, črna skrb mori starčka!« začebljajo zaskrbljeno vsi nebeški malčki ter se izprašujejo, kako bi mu jo pregnali. Pa stopi eden najmanjših pred roj nedolžnih otročičev, tisti, ki se je večkrat ustil: »Če sem majhen, sem pa širok; če pa skočim, sem pa še visok.« Ta torej stopi prednje ter pripomni: »Saj veste: pesem preganja človeku skrb. Zato nič ne stojmo, kar lepo zapojmo in skrb mu bo pregnana za vse dni.«

»Že velja, že velja!« kliče nedolžna otročad in veselo skače — menda od same nebeške pogače. Zdaj se ves roj zbere in prelepo zapoje pesem — O nebeški glorijski. Stari Andrejec posluša, posluša, se čudi, načuditi se pa ne more lepoti ubranih srebrnih glasov. »Ali so čebelice zašumele, rože zadehtele, strune zabrnele?« se izprašuje, a ne dolgo: saj jih vidi — te drobščanke. Od obilja srca jim grla vriskajo, usta govore in starčku Andrejcu črno skrb v grob pode...

Roj nedolžnih otročičev se zdajci vsuje proti Andrejcu. Eni so kot jagenjčki in srnice bliže priskakljali in ob starčku Andrejcu ostali; drugi so kot metuljčki in ptički bliže prifrfoleli ter strička Andrejca medse vzeli in peli: »Andrejec s Topolovca! Brez križa ni paradiža, brez križa ni paradiža!« Še so peli in se smejali, z Andrejcem kramljali in se igrali. Nato so starega Andrejca v sredo vzeli in z njim ringa-rajati začeli. Starček je med njimi oživel in se razveselil, kakor da bi v beli zidanici na Topolovcu iz majol-majolčice pil. Želel si je samo to, da bi ostalo vedno tako. Med nedolžnimi otro-

čiči je okusil sveti raj, usmiljeni Jezus nam vsem ga daj. Čisto je pozabil pri tem na sv. Petra, ki je rekel — pekel; in na sv. Pavla, ki je tudi dejal — pekel; in na sv. Avgušтина, ki je razsodil — pekel...

Zdajci udari nedolžnim otročičem sladko prijetni duh v nos. Kaj li to more biti? Temu vprašanju ni bil nobeden kos. So pa strička Andrejca še bolj obkrožili in mu nedolžne ročice pod brado molili. Potlej so mu še po žepih stikali in ga radovedno izpraševali: »Striček Andrejček, recite, povejte, katere reči tako lepo diše, da nam od tega vonja noski drhté in se nam usteca na smrhl držé?«

Ob tem vprašanju nedolžnih otrok bi skoraj posilil Andrejca jok. A stari ljudje pripravijo brž jok na skok in si ga tako iztresejo in iznebijo. Tudi sivi Andrejec je storil tako in jok je odšel, a strah prišel, da je starček roke vil in obupno vpil: »Ojoj in prejoj! Tudi tem nedolžnim otročičem sem izdan! Zaradi žganja bodo godrnjali kakor sv. Peter in sv. Pavel in sv. Avguštin, me za nič pehali in v pekel pošiljali... Ojoj in prejoj!... In vendar! Nikdar v življenju nisem bil pijan kakor božja mavra: da bi ne ločil meseca od sonca, da bi žabo vikal in mački rekel botra... O, nesrečni droževce! Da sem

se moral, neroda, z njim po obleki politi! Zdaj se bodo še nedolžni otročiči obrnili in se od mene starega Andrejca ločili. Od starega Andrejca, ki danes ta dan obhaja svoj eno manj ko devetdesetletni rojstni in godovni dan, a je izdan, nedolžnim otročičem izdan! Ojej in prejej!« ...

Nedolžni otročiči so še izpraševali: »Striček Andrejček, recite, povejte, katere reči tako lepo diše, da nam od tega vonja noski drhté in se nam usteca na smeh drže?« Odgovora niso čakali, kar sami so izdali: »V žepih ti skrivaš bonbončke sladké, o, ti bi prav prišli za naše zobe. Bonbončki — balončki tako nam diše, da se kar sline po njih nam cede.«

Andrejca besede ganejo, hitro seže v žepe in privleče na dan sladke bonbončke — okrogle balončke. »Otročički — koštrunčki, zdaj pa nastavite pesti, bonbončkov vsakdo trikrat po tri dobi.« In otročički — koštrunčki so ročice in usteca nastavljali in si sladkih bonbončkov po trikrat tri nabrali. Pa prav nič niso čakali in premišljevali, le veselo so se smejali in sladke bonbončke pridno zobali. In ko so jih pozobali, so še ringa-raja plesali in strička Andrejca — v nebesa speljali. V nebesih so s stričkom Andrejcem na zlatih stolčkih sedeli in svete pesmi prelepo peli. In so bili veseli, da so strička Andrejca objemati začeli...

Ščinkavec se oglasi nekje in jo zaokroži: »Ščink-ščink! Andrejec, zdaj si pa v hlevčku, v nebeškem hlevčku.« — »Sem!« pritrdi Andrejec v nebeškem miru.

Še golob grivar zagruli in vpraša: »Andrejec, sem odprl nebo, sem odprl nebo?« Andrejec odgovori v nebeški zadovoljnosti in sreči: »Si!« Golob nato: »Ne jaz, ne jaz: nedolžni otročiči!« — »O, moji pra-pra-pra-vnučki, moji zlati koštrunčki!« vzklikne v nebeški sreči in rajskem blaženstvu starček Andrejec.

In še sinica zaščebeta: »Kikeljca, kikeljca! Andrejec, kaj se ti mara!« — »Nič!« vzklikne Andrejec v nebeškem veselju. In še dostavi: »Pa hvala vam vsem, ptički drobljančki!« (Dalje prihodnjič.)

Janko Samec

Velika noč

Pirhi, pirhi, sami pirhi ...
V njih gori skrivnostna moč,
kakor da se v srcih virhi
žgejo za veliko noč.

Cvetje, cvetje, samo cvetje ...
V duše gre opojen duh,
kakor da se Razodetje
izpreminja v Sveti kruh ...

Pesmi, pesmi, same pesmi
prek vse zemlje do neba,
da ne zdi se skoraj res mi,
kar gori mi v dnu srca!

Lesorez O. Gasparija